

9. Polovnikova S.Yu. Resource saving in the extended reproduction of the transformational economy of Ukraine: author's abstract. dis for obtaining sciences. Degree Candidate econ sciences Dnipropetrovsk. 2003. 30 p.
10. L.G.Melnyk, I.M.Sotnik, O.Yu.Chigrin. Economics of natural resources. tutorial Sumy: University book. 2010. 346 p.
11. VA T aran, AV Bogatyrev Resource saving is a new symbol of socioeconomic and scientific and technological progress. 2003. No. 12. 8-19 p.
12. Economics of the environment and natural resources: monograph / Yu.V. Dzyadikevich and others. Ternopil Aston, 2016. 392 p.

УДК 338.45:658.713(477.64)

ЛІЗИНГ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Череп А.В., д.е.н., професор, Ільченко Д.А.

*Запорізький національний університет
Україна, 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66*

11diana1198@gmail.com

У статті наведено загальні відомості про лізинг. Визначено сутність лізингу, його види, мету та характеристики. Визначено переваги фінансового лізингу над оперативним. Наведено інформацію про обсяги надання послуг фінансового лізингу за 2005-2016 роки. В Україні і в Запорізькій області лізинг є мало поширеною підприємницькою діяльністю через його порівняну новизну, брак досвіду і недосконалість законодавчої бази. Визначено останні події в економічній сфері в Запорізькій області пов'язані з лізинговою діяльністю. Розглянуто купівлю комунальним підприємством «Запоріжелектротранс» 35-ти автобусів через систему фінансового лізингу та виокремлено наслідки купівлі автобусів. Оскільки в Запорізькій області сконцентровано багато промислових підприємств, стає все більш важливим опанування нових видів залучення основних засобів виробництва. Проаналізовано динаміку розвитку лізингу в Україні з 2005 до 2016 рік. Визначено обсяги надання фінансовими компаніями послуг фінансового лізингу в Україні з 2005 до 2016 року. Проаналізовано, які галузі в Україні є найбільшими споживачами послуг лізингу у 2017 році. Наведено вартість договорів фінансового лізингу за галузями. Визначено перспективи розвитку лізингової діяльності на промислових підприємствах Запорізької області. Розглянуто успішну лізингову діяльність, що здійснюється національною акціонерною компанією «Укragролізинг». Визначено переваги лізингу для лізингоодержувачів, лізингодавців і для держави. Розглянуто дані промислових підприємств і обладнання, устаткування, запчастини, транспорт, яке вони можуть придбати чи віддати в лізинг для своєї діяльності. Проаналізовано випуск ПАТ «Мотор Січ» вертольоту власного виробництва. Запропоновано перспективу розвитку лізингу на прикладі ПАТ «Мотор Січ». Порівняно загальний обсяг лізингових угод в Україні і в країнах Європейського Союзу. Визначено глобальні наслідки лізингової діяльності та проблеми розвитку лізингу в Україні. Перераховано комплекс заходів з активізації лізингової діяльності підприємствами Запорізької області і України загалом.

Ключові слова: лізинг, лізингодавець, лізингоодержувач, промислове підприємство, оренда.

ЛИЗИНГ НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ ЗАПОРОЖСКОЙ ОБЛАСТИ

Череп А.В., д.э.н., профессор, Ильченко Д.А.

*Запорожский национальный университет
Украина, 69600, г. Запорожье, ул. Жуковского, 66*

В статье приведены общие сведения о лизинге. Определена сущность лизинга, его виды, цели и характеристики. Определены преимущества финансового лизинга перед оперативным. Приведена информация об объемах предоставления услуг финансового лизинга за 2005-2016 годы. В Украине и в Запорожской области лизинг является малораспространенной предпринимательской деятельностью из-за сравнительной новизны, нехватки опыта и несовершенства законодательной базы. Определены последние события в экономической сфере в Запорожской области связаны с лизинговой деятельностью. Рассмотрена покупка коммунальным предприятием «Запорожелектротранс» 35-ти автобусов через систему финансового лизинга и указаны последствия покупки автобусов. Поскольку в Запорожской области сконцентрировано много промышленных предприятий, становится все более важным освоение новых видов привлечения основных средств

производства. Проанализирована динамика развития лизинга в Украине с 2005 до 2016 года. Определены объемы предоставления финансовыми компаниями услуг финансового лизинга в Украине с 2005 до 2016 года. Проанализировано, какие отрасли в Украине являются крупнейшими потребителями услуг лизинга в 2017 году. Приведена стоимость договоров финансового лизинга по отраслям. Определены перспективы развития лизинговой деятельности на промышленных предприятиях Запорожской области. Рассмотрена успешная лизинговая деятельность, осуществляемая национальной акционерной компанией «Укграгролизинг». Определены преимущества лизинга для лизингополучателей, лизингодателей и для государства. Рассмотрены данные промышленных предприятий и оборудования, оборудование, запчасти, транспорт, которое они могут приобрести или отдать в лизинг для своей деятельности. Проанализированы выпуск ПАО «Мотор Сич» вертолета собственного производства. Предложена перспектива развития лизинга на примере ОАО «Мотор Сич». По сравнению общий объем лизинговых сделок в Украине и в странах Европейского Союза. Определены глобальные последствия лизинговой деятельности. Определены проблемы развития лизинга в Украине. Перечислен комплекс мер по активизации лизинговой деятельности предприятиями Запорожской области и Украине в целом.

Ключевые слова: лизинг, лизингодатель, лизингополучатель, промышленное предприятие, аренда.

LEASING ON INDUSTRIAL ENTERPRISES OF THE ZAPORIZHIAN REGION

Cherep A.V., Doctor in Economics, professor, Ilchenko D.A.

Zaporizhzhya National University

Ukraine, 69600, Zaporozhye, Zhukovsky str., 66

The article deals with general information about leasing. The essence of the leasing, its types, purpose and characteristics are determined. The advantages of financial leasing over operational ones are determined. Information is provided on the volumes of provision of financial leasing services for 2005 - 2016 years. In Ukraine and in the Zaporozhye region, leasing is a little widespread business activity due to its comparatively novelty, lack of experience and imperfection of the legislative framework. The latest developments in the economic sphere in Zaporizhzhia oblast are determined by leasing activity. Considered the purchase of 35 buses by the municipal utility "Zaporizheelectrotrans" through the system of financial leasing and the consequences of buying buses. As many industrial enterprises are concentrated in the Zaporozhye region, it becomes increasingly important to master new types of attraction of basic means of production. The dynamics of leasing development in Ukraine from 2005 till 2016 is analyzed. The scope of financial leasing services provided by financial services companies in Ukraine from 2005 to 2016 is determined. It is analyzed which industries in Ukraine are the largest consumers of leasing services in 2017. The cost of financial leasing contracts by branches is presented. The prospects of development of leasing activity at industrial enterprises of Zaporizhzhya region are determined. The successful leasing activity carried out by the national joint-stock company "Ukragroleasing" is considered. The advantages of leasing for lessees, lessors and for the state are determined. The data of industrial enterprises and equipment, equipment, spare parts, transport, which they can buy or lease for their activity are considered. The production of PJSC "Motor Sich" has been analyzed by a helicopter of its own production. The prospect of development of leasing on the example of PJSC "Motor Sich" is offered. Comparatively, the total volume of leasing transactions in Ukraine and in the European Union countries. The global consequences of leasing activity are determined. The problems of leasing development in Ukraine are determined. The list of measures aimed at activating the leasing activity of enterprises of the Zaporizhzhya region and Ukraine as a whole is listed.

Key words: leasing, lessor, lessee, industrial enterprise, lease.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Лізинг в Запорізькій області і в Україні взагалі є мало поширеною підприємницькою діяльністю через його порівняну новизну, брак досвіду й недосконалість законодавчої бази. Лише 16.12.1997 р. в Україні прийнято закон «Про лізинг». Але з 2005 року лізинг дуже повільними темпами застосовується українськими підприємствами і підприємствами Запорізької області. Головна проблема полягає в тому, що українські компанії не приділяють достатньої уваги лізинговій діяльності і її розвитку. Пов'язано це з тим, що українські фінансові структури і промисловість не налагоджують сприятливі умови для проведення лізингових угод із відсутністю у фінансових структурах персоналу потрібної кваліфікації. Проте лізингом в Україні вже намагаються займатися. Для підприємств Запорізької області застосування лізингової діяльності може розкрити ряд нових можливостей. Ринок лізингових послуг ставав би більш дійовою складовою сучасного ринку капіталів, якщо б держава створила міцне підґрунтя для його розвитку, а саме: сприятливу законодавчо-нормативну базу, яка б надалі забезпечила ефективне функціонування лізингового бізнесу.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Оскільки система фінансового лізингу є найпоширенішою для українських підприємств, з'являється чимало публікацій, присвячених тематиці фінансового лізингу. Проблеми та перспективи розвитку лізингової діяльності знайшли широке відображення у наукових працях Березовської О. [1], Майорової Т. [2], Переседи А. [3] та багатьох інших вітчизняних вчених.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про лізинг», лізинг – це підприємницька діяльність, яка спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів і полягає в наданні лізингодавцем у виключне користування на визначений строк лізингоодержувачу майна, що є власністю лізингодавця або набувається ним у власність за дорученням і погодженням з лізингоодержувачем у відповідного продавця майна, за умови сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів [4].

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ

Метою дослідження є визначення ролі лізингу в Україні і в Запорізькій області та висвітлення перспектив розвитку лізингової діяльності на промислових підприємствах Запорізької області.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Вагомим етапом розвитку лізингової діяльності в Україні було прийняття 16 грудня 1997 р. Закону України «Про лізинг», який втратив чинність з прийняттям Закону України «Про фінансовий лізинг» від 16 січня 2004 року.

Такі зміни говорять про те, що вид фінансового лізингу має певні переваги перед оперативним лізингом. Відмінність полягає в тому, що фінансовий лізинг вітчизняним законодавством трактується як лізингова угода, у результаті укладення якої лізингоодержувач на своє замовлення отримує в платне користування від лізингодавця об'єкт лізингу на строк, не менший від строку, за який амортизується 60% вартості об'єкта лізингу, визначеної в день укладення угоди, а оперативний діє через такий самий механізм але об'єкт лізингу видається на строк, не менший від строку, за який амортизується 90% вартості об'єкта лізингу. Але найбільша відмінність між цими двома видами лізингу полягає в тому, що після закінчення строку договору фінансовий лізинг передбачає, що право власності на основні засоби може перейти до лізингоодержувача одночасно зі сплатою останнього лізингового платежу (якщо це передбачено договором), оперативний лізинг передбачає лише повернення основних засобів лізингодавцю. Спільним між фінансовим і оперативним лізингом є те, що об'єкт лізингу протягом усього строку договору залишається власністю лізингодавця.

Перевагою лізингу є наявність посередника між лізингоодержувачем і лізингодавцем. Це може бути підприємство-виробник майна, фізична чи юридична особа. Це значно полегшує процес передачі майна від лізингодавця до лізингоодержувача і забезпечує належне документальне оформлення угоди.

Метою здійснення лізингових операцій є активізація виробничої діяльності, розвиток та модернізація через залучення на підприємства основних засобів виробництва. Лізинг має ряд специфічних характеристик:

- необхідність для лізингодавця компенсувати усі витрати, пов'язані з придбанням майна у власність;
- забезпечення інвесторові норми прибутку не нижче ніж за звичайні банківські кредити;
- наявність угоди про умови використання майна на весь термін його перебування у власності лізингоотримувача.

В Україні з 2005 року повільними темпами відбувається розвиток лізингу (табл. 1). Однак динаміку розвитку лізингу в Україні можна помітити, що має місце не лише позитивний

темپ приросту обсягів надання фінансовими компаніями послуг фінансового лізингу, а й негативний [5].

За підсумками 1-го півріччя 2017 року найбільшими споживачами лізингових послуг є: транспортна галузь, сільське господарство, добувна промисловість, сфера послуг та будівництво.

Таблиця 1 – Обсяги надання фінансовими компаніями послуг фінансового лізингу в Україні з 2005 до 2016 років (млн. грн.)

Рік	Показники (млн.грн.)	Темпи приросту
		Абсолютний (млн. грн.)
2005	14,1	-
2006	9,8	-4,3
2007	12,2	2,4
2008	10,2	-2
2009	5,2	-5
2010	7,6	2,4
2011	9,7	2,1
2012	1,7	-8/
2013	16,5	14,8
2014	257,4	240,9
2015	20,2	-237,2
2016	67,3	47,1

Джерело: складено автором на основі статистичних даних з [5].

З наведеної таблиці 2 можна зробити висновок, що приріст вартості договорів фінансового лізингу станом на 30.06.2017 порівняно із станом на 30.06.2016 спостерігається у галузі хімічної промисловості, хоча її частка у вартості договорів фінансового лізингу не значна і у сфері послуг.

Таблиця 2 – Вартість договорів фінансового лізингу за галузями (млн. грн.)

Назва галузі	30.06.2016 р.	30.06.2017 р.	Темпи приросту 2017/2016	
			Абсолютний	%
Транспорт	7 952,4	7 609,5	-342,9	-4,3
Сільське господарство	6 766,4	5920,9	-845,5	-12,5
Добувна промисловість	1 776,3	1 225,0	-551,3	-31,0
Сфера послуг	1 005,5	1 151,4	145,9	14,5
Будівництво	1 224,9	1 082,7	-142,2	-11,6
Харчова промисловість	566,8	310,9	-255,9	-45,1
Хімічна промисловість	132,3	147,1	14,8	11,2
Машинобудування	344,8	278,9	-65,9	-19,1
Металургія	88,6	80,1	-8,5	-9,6
Легка промисловість	33,1	16,9	-16,2	-48,9
Переробна промисловість	66,1	39,9	-26,2	-39,6

Джерело: складено автором на основі порівняльної статистики з [5].

Щодо Запорізької області, то серед останніх новин, що стосуються лізингу, було здобуття комунальним підприємством «Запоріжелектротранс» 35-ти автобусів через систему фінансового лізингу.

Припускається, що КП «Запоріжелектротранс» замовить лізингову послугу у одного з українських банків, зараз ведуться переговори з Приватбанком. Платежі банку будуть розбиті на 4 роки. У 2017 році з міського бюджету виділять 46,2 млн грн. У 2018 році фінансування програми складе 44 мільйони, в 2019 – 37,8 млн грн, у 2020 – 26,4 млн грн. Отже, сумарно 35 автобусів місту обійдуться в 154,4 млн грн. Один автобус буде коштувати приблизно 4,4 млн. грн. Закуповувати планується автобуси марки МАЗ або «Богдан». Така закупівля має значні переваги, адже нові автобуси це і благо для народу, і вигідна угода, що згодом самоокупиться. Але з іншого боку, автобуси МАЗ, що працюють на 18-му маршруті, є нерентабельними, адже, як зізнаються кондуктори що за рейс більш ніж в 20 км, вони продають тільки 20 квитків. 90% пасажирів – це пільговики. Витрата палива на такому автобусі - 35 л на 100 км. Шляхом підрахунків виходить, що за 20 км, автобус витрачає 7 л дизпалива, і приносить 60 грн доходу від продажу квитків. При середній ціні на дизпаливо в 22 грн, маємо тільки витрати на паливо в 2,5 рази більше доходів. Отже, лізинг, як і будь-яка інша угода, повинна здійснюватися після визначення рентабельності і враховувати усі чинники, що можуть безпосередньо або опосередковано впливати на доходи [6].

Серед успішних лізингових компаній в Запоріжжі є філіал української національної акціонерної компанії «Укراгролізинг», що надає послуги з видачі у лізинг техніку і обладнання для агропромислового сектора економіки [7].

Компанія виділяє переваги фінансового лізингу у рамках агропромислового комплексу як для лізингодавців та лізингоодержувачів, так і для державного бюджету. Селянам фінансовий лізинг дозволяє заощаджувати кошти для інвестування в інші, більш ефективні види діяльності, або придбати техніку, вартість якої перевищує річні фінансові можливості. Для машинобудівників фінансовий лізинг – захід, що сприяє нарощуванню обсягів виробництва. Для державного бюджету фінансовий лізинг є необтяжливим заходом, бо надходження завжди перевищують видатки на фінансовий лізинг. Для промислових підприємств Запорізької області об'єктом лізингу є основні засоби виробництва [8].

У таблиці 3 розглянуто дані промислових підприємств і обладнання, устаткування, запчастини, транспорт, яке вони можуть придбати чи віддати в лізинг для своєї діяльності.

Таблиця 3 – Промислові підприємства Запорізької області і основні засоби виробництва

Промислове підприємство	Що може давати лізинг
ПАТ «Мотор Січ»	Авіаційні двигуни для літаків і вертольотів, а також промислових газотурбінних установок
КО «Запорізький завод високовольтної апаратури»	Вимірювальні трансформатори струму. Трансформатори напруги. Камери збірні одностороннього обслуговування
ДП «Мелітопольський завод» Гідромаш»	Комунальна і пожежна сантехніка
ПАТ «Мелітопольський компресор»	Високоякісне компресорне і насосне обладнання
ПАТ «Гідросила МЗТГ»	Гідравлічних силових машин і компонентів гідромашин
ПАТ «Запорізький автомобілебудівний завод»	Легкові автомобілі

Джерело: складено автором на основі [8].

Однією із переваг є те, що більшість наведених промислових підприємств продають свою продукцію не лише всередині країни, а й за її межами.

Слід зазначити, що продукція АТ «Мотор Січ» експлуатується на літаках і вертольотах в 120 країнах світу.

Прес-служба Запорізької ОДА повідомляє, що в 2018 році АТ «Мотор Січ» починає випуск вертольота власного виробництва, що отримав назву Надія. Це цивільний вертоліт,

розрахований на 7 пасажирів, з дальністю польоту 1000 км, тобто здатний облетіти всю Україну. Розробники стверджують, що зроблений він буде винятково з вітчизняних комплектувальних. А в серійне виробництво потрапить з нового року. Також, розробники зазначають, що вертольотів такого класу в Україні ще не було. При досить невеликій вазі – 4 тонни, вертоліт піднімає понад тонну вантажів. До того ж, він значно дешевший в обслуговуванні й економічніший за світові аналоги. Застосування нового вертольота – універсальне. Це можуть бути й пасажирські перевезення, робота в складі санітарної авіації, прикордонної та служби з надзвичайних ситуацій. Без дозаправки вертоліт долає близько тисячі кілометрів [9].

Народний депутат України Сергій Тігіпко зазначив, що необхідно підтримати українські високотехнологічні виробництва держзамовленнями. Так, за його словами, підтримку проекту вертольота «Надія» можуть підключити державні банки, які розроблять лізингові схеми. Після цього компанії, що працюють в авіації, можуть брати необхідне обладнання або продукцію в лізинг на 10 – 15 років [10].

До того ж, він підтримує розвиток лізингу, про це свідчить його домовленість про покупку компанії «Український лізинговий фонд».

Схема передачі вертольотів в лізинг має кілька переваг, а саме: замовник позбавляє себе від необхідності вносити заставу, а в якості застави виступає сам предмет лізингу; з моменту подачі документів і до укладення договору лізингу проходить всього кілька днів. Лізингові платежі починають оплачуватися клієнтом тільки після отримання техніки, що дозволяє клієнту оптимізувати витрати і з перших місяців отримувати прибуток і покривати витрати за договором лізингу.

ВИСНОВКИ

Отже, лізинг – це відносно новий вид підприємницької діяльності, який поступово застосовується українськими підприємствами. І все ж обсяг лізингових інвестицій у всі галузі виробничої діяльності дорівнює лише 1,2 відсотка. При цьому для промислового сектору економіки цей показник наближається до нуля. Послугами лізингу переважно користуються (до 80%) транспортні підприємства. Лізингові послуги ще не стали популярними серед українських підприємців. Так, загальний обсяг лізингових угод в Україні становив лише 0,2 відсотка від ВВП, тоді, як у країнах ЄС він на порядок вищий – 2%.

В Україні переважно застосовується фінансовий лізинг, оскільки цей вид лізингу передбачає, що право власності на основні засоби може перейти до лізингоодержувача одночасно зі сплатою останнього лізингового платежу.

Як і будь-яка інша підприємницька діяльність, лізингова діяльність потребує досконалого планування, з урахуванням всіх можливих факторів, що можуть вплинути на дохідність та рентабельність.

Розвиток лізингу в Україні призведе до позитивних змін в економіці. Зокрема, до лізингових операцій можуть залучитися великі кошти банківських установ, страхових, акціонерних та інших товариств. Отримання необхідного обладнання в лізинг стане вигіднішим, ніж за контрактом купівлі-продажу, виникне можливість отримати додаткові інвестиції від іноземних партнерів в машинах та устаткуванні. Також лізинг сприяє розвитку малого та середнього бізнесу, вигідні умови лізингу підштовхують підприємців, які не мають достатньої суми коштів для придбання основних засобів виробництва, до заснування підприємств. Це означає, що будуть з'являтися нові робочі місця, а ВВП країни зростатиме. Отже, наслідки від лізингової діяльності є глобальними.

Однією з проблем розвитку лізингу в Україні є те, що українські фінансові структури і промисловість не налагоджують сприятливих умов для проведення лізингових угод і з відсутністю у фінансових структурах персоналу потрібної кваліфікації.

З метою активізації розвитку лізингу в Україні доцільно вжити комплекс заходів, який передбачатиме: створення сприятливої законодавчої бази для суб'єктів лізингової діяльності, удосконалення системи оподаткування, кредитування, амортизації; зниження вартості кредитних ресурсів; надання податкових пільг щодо операцій з міжнародного лізингу для ввезення на територію України високотехнологічного устаткування; розроблення державної програми підтримки лізингу, яка б передбачала залучення банківського сектора до розвитку лізингових послуг.

ЛІТЕРАТУРА

1. Березовська О. Класифікаційна характеристика видів лізингу, Наукова економічна організація «Перспектива». Дніпропетровськ, 2012. С. 124.
2. Майорова Т., Інвестиційний податковий кредит як непрямий метод фінансування інноваційної діяльності. *Періодичне видання «Економіка та держава»*. 2015. С. 31-34.
3. Пересада А., Інвестиційне кредитування: Навчально-методичний посібник. 2002. С. 272.
4. Про лізинг: Закон України від 16.12.1997 №16. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.
5. Інформація про стан і розвиток фінансових компаній, лізингодавців та ломбардів України. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://nfp.gov.ua/>.
6. Чубукін О. Здобуття комунальним підприємством «Запоріжелектротранс» 35-ти автобусів через систему фінансового лізингу. *Інформаційно-аналітичний портал «Акцент»*. 2017. URL: <http://akzent.zp.ua/>.
7. Переваги лізингу. Офіційний сайт НАК «Укragroleasing». URL: <http://www.ukragroleasing.com.ua/>.
8. Промисловий потенціал регіону. Офіційний сайт Запорізької обласної державної адміністрації. URL: <http://www.zoda.gov.ua/>.
9. Випуск АТ «Мотор Січ» вертольота власного виробництва. Офіційний сайт АТ «Мотор Січ». URL: <http://www.motorsich.com/ukr/>.
10. Іванов О. Сергій Тігіпко: «Потрібно розвивати високотехнологічне виробництво». *Газета «Сьогодні»*. Стаття, 01.10.2012.

REFERENCES

1. Berezovska O. Klasifikatsiyna harakteristika vidiv lizingu, *Naukova ekonomichna organizatsiya «Perspektiva»*. Dnipropetrovsk. 2012. pp. 124.
2. Majorova T. Investitsiyniy podatkoviy kredit yak nepryamiy metod finansuvannya Innovatsiynosti diyalnosti, *Periodichne vidannya «Ekononika ta derzhava»*. 2015. pp. 31-34.
3. Peresada A. Investitsiayne kredituvannya: *Navchalno-metodichniy posibnik*. 2002. pp. 272.
4. Official website of the Verkhovna Rada of Ukraine. About leasing: Law of Ukraine dated 16.12.1997 №16, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.
5. Information on the state and development of financial companies, lessors and pawnshops of Ukraine. National Commission for the regulation of financial services markets. available at: <https://nfp.gov.ua/>.
6. Chubukin O. Zdobuttya komunalnim pidpriemstvom «Zaporizhelektrotrans» 35-ti avtobusiv cherez sistemu finansovogo lizingu. *Informatsiyno-analitichniy portal «Aktsent»*. 2017. available at: <http://akzent.zp.ua/>.
7. Official site of UkrAgroLeasing NAC Lease advantages.. available at: <http://www.ukragroleasing.com.ua/>.
8. Official site of Zaporizhzhya Regional State Administration. Industrial potential of the region. available at: <http://www.zoda.gov.ua/>.
9. Issue of JSC "Motor Sich" helicopter of own production. Official site of Motor Sich JSC. available at: <http://www.motorsich.com/ukr/>.
10. Ivanov O. Sergiy Tigipko: "It is necessary to develop high-tech production". The newspaper "Today". Article, 01.10.2012.